

Kaip protas, taip ir patyrimas...
— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
tris kartus savaitėje...\$3.00
vieną sykį savaitėje...\$1.50
Bostono apskrityje...\$4.00
Ukrainijoje metams...\$4.25
Vienas numeris..... So.

VOL. 3 Metai 3 Tel So. Boston 620. **Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Jozapo Darbininkų Sąjungos.** Tel So. Boston 620. **No. 41|373**

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. BALANDŽIO (APRIL) 18, 1918.

Vokiečiai ima viršų.

Labai, labai blogai.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 17, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ARTYŲ ANGLIJOS KARNALO.

Vokiečiai nesvietiškomis pastangomis išnaujo turėjo pasisekimų Flandrijoje. Sulyg naujaujų pranešimų svarbus, strategiški miesteliai Baillleul, Wulverghem ir Wytschaete jau vokiečių rankose. Be to teutonai paėmė didelę dalį Messines augstūmų, kurie buvo dar svarbesni.

Tur būt atakliausio mūšio nebuvo laike šios karės negu tas kuris ėjo ant linijos tarp Baillleul, Neuve Eglise, Wulverghem ir Wytschaete. Neuve Eglise teko vokiečiams pamedėti, o Baillleul laikėsi iki naujos teutonų masos pribuvo kovon ir atkartotinai užatakavo nuilsusius gynėjus. Tą pat būtų galima pasakyti apie Wulverghem ir Wytschaete, o ant Messines augstūmų skerdynė buvo neapsakoma.

Vokiečiai nebandė gilyn varytis į anglų klydimo smailgalį, nes jokių naujų atakų nedaryta prie Merville ir toliau į vakarus. Dabar visą atydą nukreipė į tą, kad kylį padidintų praplėčiant šonus, todėl užtelėjo ant Messines augstūmų ir geležinkelio, bėgančio apie šešias mylias į šiaurę nuo Baillleul. Messines augstuma yra raktas į Ypres frontą ir nuo tų augstūmų vokiečiai gali pradėti naują veikimą.

GAL PULS YPRES.

Vokiečių pasisekimai pastaromis dienomis yra svarbus visame šiauriniame fronte. Jei toliau vokiečiams seksis, tai tur būt anglai turės trauktis iš Ypres ir gal dar toliau į šiaurę, o jei būtų pertruktas geležinkelis einantis prie Hazebrouck būtų dar didesnių daiktų anglams.

Vokiečių pasisekimai yra ant tiek svarbūs, jog galima tikėtis, kad neužilgo anglai padarys prieš vokiečius kontraofensyvą, idant juos nūgrūsti atgal į žemas vietas. Pranešimai iš tos linijos apie mūšius liudija, jog nedidelės anglų spēkos laikė vokiečius, kurių vis nauji legijonai atsiradavo ant mūšio lauko.

Į šiaurę nuo Baillleul ir Neuve Eglise yra dar didesnės augstūmos, nuo kurių anglai dar gali gerai gintis. Merris tvirtai laikosi nežiūrint į smarkias atakas, prieš jį vedamas. Ant pietinio klydo šono apie jokių susikirtimų nepranešama.

Tas pat dedasi Amiens fronte. Ten eina tik artilerijos mūšiai.

ŽUVO 13 ŽMONIŲ.

Paryžius, bal. 17. — Vakar buvo užmušta 13 ir sužeista 45 žmonės šoviniiais iš vokiečių toli nešančios armatos.

Viena bomba pagadino gatvęje elektrikos įvadą, o kita sunaikino vežimą, gabenusį sašlavas. Viena bomba krito į malkų kiemą, bet nieko nesužeidė.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 17, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

WASHINGTON PRIPAŽIŠTA PAVOJŲ.

Washington, bal. 16. — Čia pripažinta, jog padėjimas Anglijos armijai labai labai pavojingas. Jei vokiečiai pasivarys dar keletą mylių, tai taktinius seks neįspasakytą nelaimę, tuomet vokiečiai būtų arti karnalo uostų ir visa karės eiseną persimainytų.

Dabar dedama visą viltį, ant gen. Foch, kuris su francūzais ir amerikais gali išgelbėti situaciją. Washington jaučia, jog jis turi suplenave-smūgi ir netrukus galima laukti linksmy žinių. Kiekvienas čia pasitiki, jog šitame keb-lame padėjime Foch laimės pergalę.

UŽPULS ITALIJĄ.

Washington, bal. 16. — Austrijos užpuolimas ant Italijos neišvengtinas. Ir užpuolimas bus platus. Tokios žinios paskelbtos iš Italijos ambasados tarpe Karinių reikalų žinovų. Tokio žygio ženklų yra atsilankymas imperatoriaus Karolio Austrijos fronte ir šūkaujanti straipsniai austrų ir vokiečių laikraščiuose.

SUVIENYTOS PABALTIKO VALSTIJOS.

Amsterdam. — Berlio oficialis pranešimas skelbia, jog Suvienytos Tarybos Livonijos, Estonijos, Rygos ir Oeselio vienu balsu priėmė rezoliuciją, prašančią kaiserio priimti Livoniją ir Estoniją po nuolatine karine globa, taip kad prigribėti joms galutinai atsisikirti nuo Rusijos. Taryba nori Suvienytos valstybės su monarehiška konstitucija ir vie-nokia administracija ir tos priemonių unija su Prūsijos karaliumi. Be kitų dalykų taryba prašo įvykinimo karinės ir kitokių susijungimų su Vokietija ir Suvienyty Pabaltikos provincijų.

REIKALAVO TAIKOS 1917 METAIS.

Amsterdam, bal. 15. — Grafas Ernst von Resentlow, vyriausiasis redaktorius Berlio Tages Zeitung sako, jog perėitą liepos mėnesį Reichstag priėmė rezoliuciją prieš kontribucijas ir aneksijas delto, kad už tai varėsi Austrijos imperatorius Karolis. Grafas Resentlow tęsia savo atakas prieš Austrijos valdovą ir sako, jog Mathias Erzberge, katalikų vadovas Reichstage, perskaitė slaptoje sesijoje laišką nuo grafo Czernino imperatoriui Karoliui. Ten buvo parašyta: "Austrija nori ir turi turėti taiką žiemą 1917 m."

Erzberger sako, jog imperatorius Karolis suteiks leidimą perskaityti tą laišką ir tas, kaip Resentlow tvirtina, priverst centristus remti taikos rezoliuciją.

Tinkamiausias darbininkui būdas saugiai ir pelningai investuoti savo pinigus yra tai perkant valdžios bondsus.

Francūzai skubinais anglams į pagalbą.

IS LIETUVOS.

Naujos gimnazijos Lietuvoj. "Das Neue Litauen" laikraščio pranešimu Lietuvoje okupacinės valdžios leista be samųjų įsteigti dar penkias gimnazijas, būtent: Marijampolės, Seinuoos, Telsiuose ir Vilkmergėj.

Kauno Moterų Draugija ir karo metu nenustojo dirbusi. "Liet. Aido" pranešimu spalio 28 d. ji suruošusi koncertą Naujajai vedamą. Koncertas pavykęs visais atžvilgiais. Tai buvęs pirmas tokis vakaras Kaunui pakliuvus į vokiečių rankas.

Marijampolės mokytojų kursai. Kursai atidaryti lapkr. 15 d. senosios gimnazijos bute. Prasmų paduota arti 100, priimta tik 60 mokinių. Kursų vedėjas — apygardos mokyklų inspektorius Kairys. Mokytojai — trys vokiečių kareiviai, moką kalbėti lietuviškai ir kunigas lietuvis.

Lietuvių valstiečių ūkininkų sąjunga. Rugsejo 23 d. po Vilniaus Seimo kun. Karbauskas sušaukė susirinkimą smulkiųjų ūkininkų draugijų steigti politiniam ekonominiam tikslui. Susirinkime dalyvavo be kitų apie 30 valstiečių Seimonarių. Į organizacijos komitetą išrinkta kun. Karbauskas, kun. Spudis ir K. Balis. Jam pavesta steigti visur valstiečių kuopas, šaukti valstiečių suvažiavimai, ruošti jiems programos.

Vietinių kuopų uždavinys ruošti į Steigiamąjį Seimą ir rinkti tinkamus žmones į valstiečių suvažiavimus. Po suvažiavimo tos kuopos liks Sąjungos skyriais.

Ekonominiam valstiečių būviui pagerinti kun. Spudo pasiūlyta projektas įsteigti sąjungos bankas, panašus į buvusįjį "Vilniaus Žemės banką."

Muilo klausimas. "L. Aido" pranešimu Lietuvoje vokiečių valdžios uždrausta muilas dirbti — tiek sau, tiek kitiems. Neleidžiama taip pat vartoti muilas skalbiniams skalbti ir troboms plauti. Prašėngusius baus 5 metais kalėjimo ar 20 tūkst. markių pabauda.

Rekvizicijos ligi šiol nesutvarkytos ir nevisur vienodos.

Grūdų ūkininkams lieka gana duonai ir sėklai, bet konfiskuoja jiems grūnas ir uždaro malūnus, kad žmonės maltūsi nės valdžios leista be samųjų įsteigti dar penkias gimnazijas, būtent: Marijampolės, Seinuoos, Telsiuose ir Vilkmergėj.

Kauno Moterų Draugija ir karo metu nenustojo dirbusi. "Liet. Aido" pranešimu spalio 28 d. ji suruošusi koncertą Naujajai vedamą. Koncertas pavykęs visais atžvilgiais. Tai buvęs pirmas tokis vakaras Kaunui pakliuvus į vokiečių rankas.

Marijampolės mokytojų kursai. Kursai atidaryti lapkr. 15 d. senosios gimnazijos bute. Prasmų paduota arti 100, priimta tik 60 mokinių. Kursų vedėjas — apygardos mokyklų inspektorius Kairys. Mokytojai — trys vokiečių kareiviai, moką kalbėti lietuviškai ir kunigas lietuvis.

Lietuvių valstiečių ūkininkų sąjunga. Rugsejo 23 d. po Vilniaus Seimo kun. Karbauskas sušaukė susirinkimą smulkiųjų ūkininkų draugijų steigti politiniam ekonominiam tikslui. Susirinkime dalyvavo be kitų apie 30 valstiečių Seimonarių. Į organizacijos komitetą išrinkta kun. Karbauskas, kun. Spudis ir K. Balis. Jam pavesta steigti visur valstiečių kuopas, šaukti valstiečių suvažiavimai, ruošti jiems programos.

Vietinių kuopų uždavinys ruošti į Steigiamąjį Seimą ir rinkti tinkamus žmones į valstiečių suvažiavimus. Po suvažiavimo tos kuopos liks Sąjungos skyriais.

Muilo klausimas. "L. Aido" pranešimu Lietuvoje vokiečių valdžios uždrausta muilas dirbti — tiek sau, tiek kitiems. Neleidžiama taip pat vartoti muilas skalbiniams skalbti ir troboms plauti. Prašėngusius baus 5 metais kalėjimo ar 20 tūkst. markių pabauda.

Rekvizicijos ligi šiol nesutvarkytos ir nevisur vienodos.

dirbti del pramitimo. Tačiau "darbininkų batalijonai" labai įniršino žmones. Jaunus vyriškius užpuola naktį bemiegančius ar iš bažnyčios išeinančius, — tad jie nę į bažnyčią nebeina. Prie darbo pristatę, vokiečiai elgiai nežmoniška. Neduoda prieglaudų naktimis, o jei kur duoda, tad nekūrentas. Iš tokių darbų jaunimas grįžta be sveikatos. Kitose vietose vokiečiai elgesi gražiai, ir žmonės nieko pikta ant jų neprasimano. Daug negera daro, bet moterų neliečia, skundų del to negirdėti. Dažnai pačios merginos kimba prie jų, tai nepaniekina. Kur būta gerų aficerų, tenai nę rekvizicijų nedaryta, kur būta negerų, ten nę už rekvizuotuosius daiktus nešimokėta. Apskritai imant, del vokiečių "vandalizmo" skustis žmonės nesiskundžia.

Keturias Lietuvos gubernijas (be Bielastoko apskrities) padalijo į 30 apskričių su "Kreishauptmanais." "Kreishauptmanais" (apskrities) ne vienodai padalyti į "amtus" valstiečių su "Amtsvorsteheriais."

Mokyklos. Nėra tikros žinios, kiek dabar yra Lietuvoje viso mokyklių, nes kiekvienas apskritis nežino, kas joje darosi. "Saulė" bent neliaista steigti savo mokyklių: jų patys vokiečiai pristeigėsi. Ir gimnazijų neliaidžiama. Jų trys tėra: Vilniuje, Kaune ir Pane-

Didžiausia sodžių ryškė y-ra rusai pabėgėliai. Jų visoje Lietuvoje priskaitoma į 20.000. Jiems išgaudyti reiktų nemaža kariuomenės. Nenorėdami silpninti fronto, vokiečiai jų ir negaudo, prie miškų nę iš tolo neina, kad ko nenušautų. Sodžiuose visų gyvybė ir turtas tų rusų pabėgėlių rankose yra. Ginklais ir valgio jie reikalauja. Neduos — žūsi; duosi — ir užpuolikas, paskui įklutęs, išduos, iš ko bus ką gavęs, vėl gausi nuo vokiečių, kam šelpi partizan-us. Nebėra kaip bešsisukti. Ypač muša seniūnus valstiečių "ponus," kam jie rekvizuoja, neteisėbės dirba, vokiečiams stengias įtikti. Daug buvo užpuolimų Alytaus ir Kaishadrių apskrityse. Jezne sugauta 14. Pagautus sušaudė, bet kas slapukų kareivių patys pašiduođa, tuos tik į savo lagerius nusigabena.

Darbininkų uždarbības nieko nepakilo. Dažnas eina dykai

Galas raudonesiems Finlandijoje.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 17, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI PAĖMĖ HELSINGFORSĄ.

Vasa, Finlandija, bal. 16. — Iš vyriausiosios vokiečių kvatieros, gen von der Goltz paskelbė, jog vokiečiai paėmė Finlandijos sostinę ir paėmė keletą tūkstančių nelaisvių ir daug grobio. Paėmė šturmu po smarkių susirėmimų pačiame mieste ir apilinkėse.

Stockholm, bal. 16. — Vokiečių pranešimas dar aiškiai nenurodo ar jau visas miestas yra vokiečių ir baltosios gvardijos rankose, bet visvien miesto išvalymas yra dalyku vienos ar dviejų dienų daugian-sia.

Sulyg čia gautų žinių raudonoji gvardija ištuštino Abo, Ibrodo, jog nugarkaulis Finlandijos revoliucijos perlautas. Raudonoji gvardija gal dar laikysis keletą savaičių Viborgo ir Korolano fronte, bet galų gale jie bus įveikti.

Baltoji gvardija be pasigalėjimo elgiai su nelaisviais. Visi rusai bolševikai sušaudomi, taip pat sušaudomi raudonosios gvardijos vadai.

Nebraskos valstijoje išleistas įstatymas kuriuo kiekvienas už kalbėjimą arba veikimą prieš valdžią sodinamas kalėjimui ant 20 metų.

Paryžiaus laikraštis Le Temps paskelbė, jog Francija ir Anglija formaliai pripažino gen. Foch vyriausiu taktininku vadu.

vėžyje, jei ši nesuaro, išvežus į vokiečių žemę kun. Galdiką. Mokyklos liaidžiama steigti be kitų tik ten, kur eina polonizacija, Vilniaus gub. į esą daugiau, nei 1.000 (visoje Lietuvoje esą apie 2.000 mokyklių). Organizuoja mokytojų kursai, kad mokytojai būtų vienedesni. Dabar mergina, vos pasirašė, savaardę, etato yra lygi universitetui studentui. Vokiečiai tam žada brangiau mokėti, kas moks vokiškai, bet tokių maž.

Buvo prašyta Vilniaus universiteto, buvo kreiptasi į Ludentordą, Betmaną Holvegą ir kitus. Vokiečių valdžia nėra universitetui prieinga, sutinka pradėti kūrimą, jei atsiras mokslo pajėgų.

("L. Balsas")

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'US.

LAISVĖS PASKOLA.

Per pirmąsias devynias dienas kampanijos už paskolą surinkta \$829.606.100. Dar liko 16 dienų ir per jas reikia surinkti \$2.170.000.000.

Karės Tautų Stompės su pasisekimu parduodamos. Daug-maž parduodama už \$2.000.000 dienų tų stampių.

Su paskola pasekmingiausia einasi St. Louis.

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'US.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 17, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SUGRIZO.

Atlantiko Uostas, balandžio 16. — Karės sekretorius Baker sugrįžo šandie Amerikon po kelionės Europon. Ten važavo, norėdamas pasitarti su Anglijos, Francijos ir Italijos vadais kaslink dalyvavimo šios šalies karėje prieš Vokietiją. Be to jis norėjo artiau pažinti Amerikos kariuomenę Francijoje. Del tos savo misijos jis išbuvo Europoj apie pusantro mėnesio.

"Aš sugrįžau su jausmu garbės ir pasitikėjimo del nuveiktųjų Su. Valstijų ir taktininkų anapus vandenyno. Tie nuveikaliai pateisintų daug kelionių per vandenyną," pasakė jis lipdamas traukinin važiuoti Washingtonan.

Per pastaruosius tris metus Anglijoj 1.413.000 moterų užėmė vyrų vietas pramonėj, biznyje ir kitose vietose.

NELAIMĖ LIGONINĖJ.

Norman, Okla. — Valstijinėj ligoninėj ištiko gaisras. Ten buvo globojami pamišę nepilnamečiai. Zuvo apie 40 vaikų nuo 10 iki 15 metų amžiaus.

ĮVEDE BLAIVYBĖ.

Oahu saloj užsidarė salūnai bal. 10 d. Ten buvo 43 salūnai. Toji sala yra viena Havajų salų.

Anglijos socialistai per Arthur Henderson pasiuntė rusams atsisaukima, apgailestaujant, kad revoliucijos prižadai neišsipildė.

Pirkite Trečiosios Laisvės Paskolos bond'us ir padėkite užbaigti kuogreičiausiai karę.

Parduokite man Rusiškus Pinigus Pakol Nepervėlu!

Užmokėsiu pagal augščiausi dienos kursą

Jeigu laikysite pas savę, už juos ir cento negausit

Kreipkitės ypatingai — laiškų neatsakinėsiu.

BANKIERIUS JUOZAS KOWALIAUSKAS

111 SALEM STREET,

BOSTON, MASS.

DARBININKAS

Mina iš So. Boston'o utarninkas, kotvergais ir subatomis.
Laidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.
Subscription Rates:

Yearly\$3.00
Boston and suburbs\$4.00
6 months\$1.50
Foreign countries yearly\$4.25

"DARBININKAS"

641 W. Broadway, South Boston, Mass.

PRIVILEGIJA AR PAREIGA

Visose civilizuotose šalyse piliečiai turi balsavimo teisę. Galima pastatyti tokį klausimą: ar toji teisė yra privilegija ar pareiga? Ar galima elgtis taip, kad nori balsuoti, nenori balsuoti.

Kad aiškiau parodyti, kaip atsitinka, kuomet tuli neinaudoti balsavimo teisę, imsime iš gyvenimo pavyzdį. Dėlto mums yra geriausias pavyzdys Prancūzija. Statistikos parodo, jog Prancūzijoje visiškai mažai teidomama rinkimai, nepaiso, kas bus išrinkti ir mažas jų skaičius tebusuoja. Tyrinėjamai toliau parodo, jog Prancūzijos katalikai tame labai apsiėdę, laike rinkimų mažas jų skaičius tebusuoja. (Ii visokie socialistai, liberalai, masonai nesnaudžia. Tai jų kandidatai ir esti išrinkti. Tokiu tai būda Prancūzijoje liko masoniška, labai prieš krikščionišką valdžią. Katalikų Bažnyčia labai suvaržė. Niekas panašaus nebūti galėję atsitikti, jei katalikai ir balsavimą būtų žiūrėję, kaip ir pareiga ir jei abejaui jie nebūti politikoje atsilikę nuo masonų, liberalų, socialistų.

Visur, kur tik katalikai nesinaudodavo balsavimo teise, turi atsitikti panašiai, kaip Prancūzijoje. Jei katalikai nedalyvaus politikoj, tai valdžią neišvengtinai pateks ir masonų rankas

ir prasidės tikybos varžymai, nors toje šalyje būtų daug katalikų, jų mokyklų ir gerų apolgetų, kurie sumaniausia vestų knyginių gynybą. Bažnyčios prieš bedievius. Prancūzijoje šaukių katalikų apolgetų yra daugiau, negu bile kur kitur, o tas nepastojio kelio valdžios subedievių, nes katalikiški visi visomenė nebuvo įtraukti šalies politikon.

Čia gera pamoka lietuviams katalikams. Turime pripažinti, jog balsavimas yra pareiga ir jog tą pareigą visi turime atlikti. Mes Amerikos lietuvių katalikai pirmiausia turime dalyvauti savo visuomenėje ir savose draugijose bei organizacijose, kad neviršautų ir nesuvaliautų liberalai bei socialistai. Paskui turime dalyvauti ir Amerikos politikoje. Vieni, kurie abejoja apie grįžimą Lietuvon, ypač tie, kurie pasiryžę užsikurti Amerikoje, privalo tapti Amerikos piliečiais ir visuomet dalyvauti rinkimuose. Gi grįšiantieji ir Lietuvių turi pasiryžti kuogviausia dalyvauti politikoje ir nerangėniuosis juldinti ir vesti prie balsavimo.

Balsuoti yra pareiga.

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'US.

PASTABELĖS

Socialistų prižadėjimai įvesti svietę negirdėtą dar tvarką "vieton netikvijo senojo surėdymo" Rusijoje pilnai pildosi anot žinių gaunamų iš napus vandenyno.

Tenai po visą kraštą trankosi socialistų "gvardijos" būriai. Yra tai pabėgusieji nuo fronto kareiviai ir visokie išdykliai, kurie nuplyšusiose kareivių uniformose ir ginkluoti valkiojasi nieko nesuvaldomi, kaip naujos valdžios atstovai, ir iš kitų atiminėja sau visoki turtą, užsiimdami čia ne vagystėmis ir plėšimais, kaip kad vadindavo "senojo surėdymo" žmonės, bet dedami "rojaus" pamatus sulgi socialistų mokslu.

Visokia gyventojams komunikacija nėra galima. Išėjus kas iš namų, nėra tikras ar grįš gyvas ir neapipėstas "naujo surėdymo" šalininku. Ant geležinkelio ir traukose nėra jokio saugumo. Vežant, imkime, cukrų, ant tų vagonų reikia dėti parašus, kad tenai vežamos plytos, nes kitaip "naujo surėdymo" žmonės tą cukrų išvagia ir išnešioja ant vietos, neleidžiami jį vežti tenai, kur reikia. Vienose stotyse visokių gėrybių krūvos pilna, kitose gi vietose žmonės badu stipma. Pati "rojaus" vyriausioji taryba Maskvoje neperseni iš tam tyčia atsilankiusių delegatų sužinojo, kad kairiosios "rojaus" vietose gyventojai užmušinėja savo senius, vaikus, ligonius ir visokius apsilpusius ir nesveikus žmones, kurie negali sau maistą uždirbti. Vaikai žudo savo senius, tėvus, tėvai savo mažus vaikus, kad tuo mažinti pilvų skausmą šeimynose ir padaryti lengvesnį pragyvenimą ir tt.

Dažnai socialistai suka ir be to tamsiems žmonėms galvas visokiais šmeižtais, kad baisenybės gird ir visokia žmonių priepauda dedasi tenai, kur žmonės valdo kunigai, klerikalai ir visokie jų šalininkai, gi prirodyti tą vis socializmai jokių faktų neturi, ir jų istorijoje nėra. Gi ka nesa žmonės socialistų žadėjimai ir jų "rojaus," tą aiškiai mato

me vis iš gyvų atidikimų Rusijoje ir riai kasdien.

Tai gi Rusijoje pildosi socialistų pažadėjimai įvesti žmonių negirdėtą dar tvarką ir nesapnuotą dar "rojų."

REVOLIUCIJOS IR RELIGIJA

Kuomet Rusijos caras tapo nuo sosto nuverstas, tai jis kartu nustojo būti galva pravoslavų Bažnyčios. Išrodė, jog nauja laisvės gadyne užtekėjo kartu su revoliucija ir išrodė, jog ir Katalikų Bažnyčia taip gi ims kvėpuoti laisvoje atmosferoje. Laikinoji valdžia buvo nuskyrusi Lissokowski atstovu prie Vatikano ir per jį davė užtikrinimą pilnos tikybinės laisvės Katalikų Bažnyčiai Rusijoje. Vienok, kuomet viršų paėmė bolševikai, tai del Bažnyčios padėjimo netik ima rūpintis, bet ir baimė. Lenin su savo draugais išleido dekretą, kuriuo konfiskuojama bažnytinė nuosavybė, kuri ateityje gali būti naudota tikybiniam reikalams, bet savininku tu įstaiji ir daiktų lieka valdžia. Moterystės ceremonijas atlieks civiliniai valdininkai ir tikybos mokymai panaikiniamas vienos ir privatinės mokyklose. Reikiša Katalikų Bažnyčia Rusijoje atsiranda tokiam padėjimui, kaip kad yra Meksikoje prie Carranzos.

Radikalėse revoliucijose, kuomet, viršauja gėdovės dvasia, visuomet apreiškiamą karė krikščionių. Tas buvo laike francūzų revoliucijos, kuomet neringų choras buvo pastatęs ant didžiojo altoriaus Notre Dame (Panelės Švč.), Parizyje. Francūzų revoliucijos scenos atsikartojo dienos Pariziaus Komunos 1871 metais, kuomet pasipylė kraujas kunigų ir kitų dvasiškių. Vienok, gėdovė veikė sulg principų, kuriuos jai įsikiėjo jos vadai. Francūzų revoliucijos kanaliai gavo įkvėpimą nuo Voltaire'o ir jo draugų, kurie troško panaikinti krikščioniją.

Šiandį patalėje šen ir ten kysoja bedievybė, kuri Rusijoje laikinai prasimušę paviršium. "Nėra Dievo, nėra Viešpaties" yra išpažinimas žemumio sluogsnio, kuris neteko

krikščionišką tikybą per praigastingų buržuaziškų filosofų mokslus. Revoliucioniškas socializmas ir jo atžala anarchizmas yra visai materialistinės filosofijos, kuri tapo išpopuliarizuota piniginiame amžiuje.

"Gerbiamejii," sakė Bebel, socialistų vadas, Vokietijos Reichstage 1878, "jūs atakuojate mūsų pažvalgas ir tikybą delto, kad jos yra bedieviškos ir materialistinės. Aš pripažįstu, kad jūs teisingai užsiopulote... Aš esu tvirtai įsitikinęs, jog socializmas galų gale veda prie bedievybės. Bet kas įsteigė moksliškus ir filosofiškus pamatus toms bedievišioms doktrinoms, kurios suteikia jums tiek rūpesčio ir nemalonumo? Ar tai socialistų buvo padaryta? Edgar ir Bruno Bauer, Feuerbach, David Strauss, Ernest Renan — ar jie buvo socialistai?"

Bedievybė ir materializmas išrodo nekaltu ir net labai pagodojintu pas žmogų, kurs voliojasi turtuose ir pertekliuje, bet sukelia baisumą, kuomet jis apsiereikia pas darbininkus alkanu pilvu ir bomba rankoje. Bet pastarajam teko tik keletas trupinių, nukritusių nuo gausaus stalo pirmojo. Bedieviškas materializmas jau nėra pertekliaus dalyku; jį savinasi ir mirtis. — Echo.

KĄ PAPASAKOJO IVAN PETROVIC

Štai ką papasakojo Ivan Petrovič Associated Press korespondentui Roges Lewis Petrograde:

"Aš gyvenau Samaros gubernijoje prie Volgos. Iki kareš pradžia aš gyvenau skurdžiai ir biednai. Tamara Andrejevna (jo pati) ir du sūnuos galėjome pragyventi. Mes turėjome nedidelį žemės sklypą, ant kurio, vienok, būtinai galėję pramisti, jei gerai būtinai dirbė. Bet mes taip nedarėme. Mes dažnai pasigerdavome nuo volkos ir ant mūsų ūkio per savaites pagreimio nieko nebūdavo daroma. Mūsų stulbelka buvo blogai apžiūrinėta ir po mažai tūrėdavome maisto. Veik visos ūkio produktus parduodavome, idant apsirėdyti ir pa

degti kitus iškašius. Visas ką mes valgydavome buvo tai juoda duona. Visa kita siųsdavome į miestą.

Bet štai ištiko karė. Aš būsiu buvo pašauktis armijon. Ir prapuolė vodka. Aš pamaniau jog ant ūkio apsidirbu vienas, kur trise dirbome pirmiau. O kas mēnuo iš valdžios atėidavo pensija už paimtus vaikus. Be to aš suėdijau tuos pinigus, kuriuos pragerdavau. O pragerdavau daug rublių per mėnesį. Dabar mes žmėme bagotėti. Žiūriu beturįs banke 500 rublių su viršum.

Paskui pasirodė, jog nieko negaliu nusipirkti už tuos pinigus. Namie mes turėjome visokio maisto. perpiln, trūko tik cukraus ir jo nei už kokius pinigus nebuvo galima gauti. Ir negalėjome gauti nusipirkti nei plūgų, nei kitokių ūkiui reikalingų masinių. Neigi būvo galima gauti žibalo. To del dėjosi taip, jog produktus parduodame, gaudavome pinigų, kurių negalėjome sunaudoti. Apie tai pasinėkėjau su pačia, paskui su savo kaimynais ir mes nutarėme neparoduoti daugiau javų. Nutarėme laikyti namie ir jo daugiau valgyti. Mes žmėme valgyti tokius daiktus, apie kuriuos nei nemastydavome pirmiau. Mes žmėme valgyti kiaušinius. Valgėme jų, kiek tik norėjome. Gėrėme pieną ir žmėme kepti baltą duoną. Nekuomet nebuvo valgę pirmiaus tokių daiktų ir jų nepasigėsdavome. Dabar prie jų pripratome ir labai pamėgome. Verčiau buvo juos suvalgyti, negu gauti už juos pinigų, nes pinigų negalima valgyti. Žinoma javų likdavo daug. Mes juosius laikydavome iki gaudavome dides kainas arba ką nors mums reikalingo mainais.

Be to mums labai nepatinka pasielgimai tovarškių miestuose ir armijoje. Aš nesu prantu politikos, bet aš manau, jog negali taip būti, kad visi liautūs dirbė ir kariavę, idant kalbėti. Mes sodžiuose dirbame, o jei kareiviai ir darbininkai dirbtuvėse nedirba, tai aš nesuprantu, kodėl mes turėtume jiems siųsti maistą."

Be to mums labai nepatinka pasielgimai tovarškių miestuose ir armijoje. Aš nesu prantu politikos, bet aš manau, jog negali taip būti, kad visi liautūs dirbė ir kariavę, idant kalbėti. Mes sodžiuose dirbame, o jei kareiviai ir darbininkai dirbtuvėse nedirba, tai aš nesuprantu, kodėl mes turėtume jiems siųsti maistą."

ATHOL, MASS.

Antano Gritės krikščionys aukų surinkta del bačianbrolių \$720. Iš nedidelio skaitliaus svėdij, ir visi linkminosi padoriai. Šie asmenys aukavo po \$1.00 K. Dudis, K. Gažiūnas ir P. Ploškas. Po 50c. Al. Petruskas ir M. Likaitė. Po 25c. P. Petruskas, K. Garlauskas, P. Navickienė, G. Likaitė, J. Lašinskas, M. Muzelninkas, E. Muzeinikienė, A. Gritė, St. Gabriliūnas, Tamošius, A. Petruskienė ir K. Petruskienė.

C. BROOKLYN, N. Y.

Pramoga.
I. Vyčių 49 kp. buvo besirengianti turėti pramogą bal. 21 d., bet tas tapo atidėta ant sekančios nedėdienio bal. 28. Pradžia 6:30 val. vak. Visi kviečiami atsilankyti.

REIKIA AMERIKOS KARIUOMENĖS

London, bal. 15. — Dabar Vokietija yra plėšikiška tauta ir bando sutrakinėti francūzų ir anglų kariuomenes pirm negu Amerika suspės atėiti, pasakė Arthur J. Balfour, užsienio reikalų ministris laike vaišių, surengtų pagerbimui Amerikos darbininkų delegacijai. Jisai ragino Suvienytas Valstijas skubėti su savo karinimis spėkomis.

Pasakę, jog sunaikinimas Vokietijos niekuomet nebuvo talkininkų tikslu ir niekas suveiko proto, ant kiek jis žinąs, to nenorėjęs, Balfour toliau sakė, jog vokiečiai padarė daug apsirikimų, bet niekamė taip jie neapsirikę, kaip peržemai statydami Ameriką. Jis sakė, jog Anglija įsitikinusi, kad Amerika įstengs greit atsistų savo "nepergalimą kariuomenę, taip kaip joks vokiečio generalio štabo oficerias nestikėjo."

Tiki bal. 15 d. Amerikos kariuomenės nuostoliai Prancūzijoje buvo 3,515 žmonių.

Pramonijos darbininkai

SOCIJALIZMO APMATAI

Apmatus socializmui padėjo liberalų mokslas, apie kurį jau esame "Darbininke" rašę pirmiau. Tiesa, kad tarp socializmo ir liberalizmo yra stambus skirtumas, būtent: liberalizmas reikalauja visuomenėje privatinės žmogaus nuosavybės ir privatinio turty. Tai nuosavybei ir tiems turtams liberalizmas duoda kuo didžiausią laisvę. Kiekvienas jų savininkas anot liberalų mokslo turi pilną, nieku nevaržomą valią daryti su jais, kaip jam pačiam geriau tinka. Gi socializmai priešingai daro: jie reikalauja visuomenėje bendros nuosavybės ir visiemis bendrų turtų, ir čia prie to, kad kiekvienas asmuo nebūtų sau liuosas, kaip kad liberalai skelbia, bet kad pilnai priklausytų nuo visuomenės valios ir pareidymų.

Kad ir taip dalykams esant tarp socializmo ir liberalizmo, vis delto pripažinti reikia, jog socializmui apmatus paties liberalizmas. Politikos ir socialio gyvenimo linkmėje socializmas sudaro augštesnį laipsnį liberalizmo, nuosekliai iš jo yra išsivystęs. Liberalizmas remia vidurinį visuomenėje luomą, miestelienų luomą arba t. v. buržuus, gi socializmas visas čia vien tik proletarus remti.

Liberalizmas reikalauja platus dalyvumo šalies politiniame gyvenime pačių paduonių, pačių gyventojų. Visiems jiems suteiktina tokias teises, kad patys žmonės galėtų prisidėti prie šalies valdymo. Li

beralizmas įveda konstitucinį krašto valdymą, apribuodamas teises visokių monarchų ir karalių, ir įstatymdavystę atiduoda ir rankas pačių šalies gyventojų, kurie savo parinktais atstovais įstatymdavystę tvarko ir kontroliuoja, kad visi ji išiešti įstatymai būtų valdžios vykunami ir visų kaip reikia, pildomi. Teisdarystėje taip gi patys šalies gyventojai dalyvauja, parinkdami iš savo tarpo tam tyčia teisėjus (t. v. prisiekusieji teisėjai).

Socializmas gi reikalauja, kad krašto gyventojai ne vien dalyvautų drauge su krašto vyriausybe šalies valdyme, bet kad visas šalies valdymas būtų rankose ne visų krašto gyventojų, bet vien rankose t. v. proletarių. Kalbant apie pačių žmonių šalies valdymą, tarp liberalizmo ir socializmo yra tas tik skirtumas, kad liberalizmas tą pačių žmonių valdymą atiduoda ir rankas t. v. buržuui, kurie tarpe daugiausia žmonių mokyty ir pasiturtinčių, gi socializmas tą pačių žmonių valdymą bruka ir rankas t. v. proletarių, paprastų darbininkų minios, kuri vien savo fiziška pajėga ant visų viršų ima.

Liberalizmas reikalauja žmonių visokių laisvių, o jų tarpe laisvės spaudos, žodžio, sąžinės ar tikybos laisvės, laisvės susirinkimų, draugijų ir tt. Ir ty laisvių jis teikia daugiausia buržuazijai.

Socializmas ir gi reikalauja žmonių tokių pat ir dar didesnių laisvių, bet žmonių

ty laisvių reikalingais jis pasiskaito vien proletarus ir tos laisvės vien jiems duoda, kiti visi krašto gyventojai, kuriems proletarų vardas nepriimtina, ty laisvių netur, kaip kad matome gyvus pavyzdžius šiandien Rusijoje, kur viską valdo socialistai, palikę visas laisves sau ir savo pakalikams, gi visus kitus suvaržę taip, kaip dar nieks Rusijoje nėra žmonių varžė!

Mokyklos klausimė ne liberalizmas ne socializmas žmonių jokios laisvės neduoda. Jie patys nustato pagal savo užgaudį mokyklų sistemą, padaro tas mokyklas bedieviškomis ir verčia, kad tokios jų mokyklos visoje šalyje žmonių būtų priimtos, ir kad po prievarta ir bausme visų vaikais tas mokyklas lankytų. Liberalizmas pačiai valstijai duoda plačiausią valią ir teises. Be valstijos negali būti jokios tiesos. Visa, kas čia valstijos naudon, patampa visiems priklausomu dalyku. Pats žmogus patenka ton valstijai priklausomybėn ir joje gyvena taip, kad prieš valstiją nublunka ir reikšmės nustoja pats žmogaus asmuo. Jo sąžinės vienintliasis įstatais ir normomis darosi valstijos įstatai ir valstijos priimtos normos. Visa žmogaus dora kabo ant to, kad šventai užlaikyti valstijos pareidymus ir savo gyvenimą prie jų taikyti, nes tas vien esą teisinga ir tikra, kas yra valstijos pareidytas ir nustatytas. Prieš valstijos pareidymus ar jie būtų šiokie ar tokie, niekam nevalia statyti.

Socializmas savo mokslu čia prie to, kad žmogaus asmenis reikšmė taip gi pranykstų, bet ne valstijoje, kurią ve

da liberalai, remdami buržuus, bet tokioje socializmo rojaus bendrijoje, kurią taiso socialistai. Tokioje bendrijoje, kur viskas visiems be skirtumo priklausys, kiekvienas žmogus, kad visiems čia geriau pasiekti augštesnį laimę, turės atsidėti savo asmenis reikšmės ir šventai pasiduoti tiems įstatams, kurie visiems bus išiešti toje "rojaus" bendrijoje socialistų pagavusių valdžią. Tik tokie pareidymai būsią tikrai naudingi ir jiems lengviau eiti prie savo tikslo, arba kitaip sakant pas juos tikslas pateisina įrankiai!

Socializme gyvenime taip gi socializmas sudaro tolimesnę tąsą liberalizmo. Liberalizmas čia bedievybės takais ir kelia vien kultūrą materialę, ją dėdamas ir žmonių progreso pamatus. Tą pat daro ir socializmas.

Liberalai reikalauja visiemis lygybės, bet tik teisių lygybės. Tai teisių vien lygybė liberalai tenkina, remdami gamtos dėsnius, kad žmonės lygūs ir su vienokiomis teisėmis gimsta, tokiais pasilieka ir tokiais tur būt.

Gi socialistai siekia toliau už vienų teisių lygybę. Jie reikalauja visiemis žmonėms lygybės ne vien teisių, bet po draug ir lygybės nuosavybės, turtų ir visų gyvenimo sunkumų lygybės. Laisvamanių paskelbta žmonių lygybė teisių, nuosekliai privedė socialistus prie pagarsinimo turtų

lygybės. Pats socialistų mokslo stambiausias bruozas, kad padėtas darbas kokiame nors daiktui nudirbti sudaro to daikto tikrą vertę ir jo kainą nustato, yra kilęs iš liberalizmo.

Motery klausimo dalykuose socializmas pasirodo pasekmė liberalizmo. Liberalizmas išpažindamas viengamto jėgas padėjo pamatus bedievybei, pagarsino žmogų vien tik tobulėnu tarp kitų gamtos tvary gyvūlių ir tiems visiems gyvūliams pareikalavo lygybės, turėdamas omenyje vien vyriškąją lytį, kuriąja gamta remiasi. Socialistai šiame taip gi dalyke su visu liberalu moksliu siekė toliau. Jie atkreipė atidą ir į moteriškąją lytį ir lygybę pagarsino taip vyrams taip moterims. Nepripažindami Dievo, o vien pilką gamtinę tvarką pas žmones, jie pasipriešino vienpatystės principams, ir garsindami moterų su vyrais lygybę priejo prie to, kad socialistų "rojuje" reikalauji tarp moteriškosios ir vyriškosios lygybės tokių santykių, kuriuose gyvena visi kiti gamtos tvarai, pas kuriuos esą vienintliai užlaikoma tikra, pačios gamtos nustatyta lyčių lygybė, su tuo gal skirtumu, nuo savęs pridėsimė, kad tvarai tos savo lygybės santikiai niekur neregistruoja, gi socialistų "rojuje" tokia registracija bus priverstina visokiuose "rojaus" ofisuose, kad sužinoti kiek galvų "rojaus" bandžioje ir visokių kitokių dalykų dalykų, nuo kurių priklauso paties "rojaus" skaitlingumas ir visokia laimė.

Tikybės srityje socializmas čia viena ranka su liberalizmu.

Tikybės srityje socializmas čia viena ranka su liberalizmu.

Liberalizmas tikėjimo dalykuose tai visai prieštarauja jojo skelbiamoms tiesoms, tai visas jas pasiskaito tokiais dalykais, kokie dar tebeglūdi tamsoje, kurių dar mokslas nėra išriešęs ir išaiškines kaip reikia. To deli liberalai reikalauja tikėjimo srityje visiemis pilnos liuosybės. Kiekvienam tikėjimo klausimus valia rysti kaip jam tinka. Šioje linkmėje ne valstija, ne jos valdžia, ne pati visuomenė neprivalo kištis į tikėjimo ir sąžinės dalykus. Valstybinieji įstatymai, visa teisdarystė ir tvarka privalo likti šalį nuo tikėjimo intakos. Visas visuomenės susitvarkymas tur būt toks, kad jame sutiltų žmones visokio tikėjimo, ir kad lygionis galėtų visi įimti dalivumą visuomenės gyvenime. Žmonių tad sąžinės valdyti privalo ne tikėjimo įstatai, bet šalies valdžios pareidimai ir pačių žmonių pareidimai!

Liberalai iš viešo žmonių gyvenimo tikėjimą stumia šalin, palikdami jam šiokią tokią vietą privatiname kiekvieno skyrium žmogaus gyvenime. Žiauriau už liberalus su tikyba elgiai socialistai. Jie pagavę liberalų obalsį, kad tikėjimas tai privatinis žmogaus dalykas varosi prie to, kad to tikėjimo niekur jokių pėdsakų nebūtų. Socialistai žmonių minios visokiais būdais kala, kad tikėjimas ne tik yra dalyku abejotinos vertės, kaip tą sako liberalai, bet kad jis yra dalyku visai be vertės, piktų ir pavojingų, kuriuo vien žabojama ir mulkinama proletarus, "nesusipratusius" žmones, tamsuosius ir tt., kad jie nekelty streikų prieš kapi

talistus ir visokių buntų prieš valdžią ir prieš pasaulio surėdymą.

Liberalai visokius tikėjimus skaito ar tai vieno, ar tai abejotinais, ar tai vieno, ar tai gausiais. Socialistai gi visus tikėjimus skaito piktiais, o krikščionių mokslą — pikčiausiu! Socializmas išvien su liberalizmu nepripažįsta Dievo duotų įstatymų, nei jo nustatytų doros normų. Anot socializmo ir liberalizmo visi žmonijos veikiantieji įstatymai ir dorinumo normos priklauso nuo pačių žmonių ir nuo jų materialiojo progreso. Pats valdžios principas ir valdymo pamatinės taisyklės ne tur nieko bendro su Dievo pareidymais ir valia: visi tie dalykai priklauso vien nuo pažangumo kultūros žmonių santiktuose.

Socializmas laikos vienos nuomonės su liberalizmu ir apie žmogaus prigimtį. Liberalizmas pripažįsta, kad žmogus iš prigimties yra geras, tobulas, ir del to jam reikalauja kuoplačiausios liuosybės, kad jais pasinaudojant žmogus galėtų išvystyti ir parodyti tą savo tobulybę. Čia kaip tik ir tūno, anot liberalų, visa žmonių gerovė, visas išganymas. Tą patį apie žmogaus tobulybę sako ir socialistai. Tik jų nuomonė tai žmogaus tobulybei išsivystyti neleidią privatinę nuosavybę. Del jos kilsta tarpe žmonių visokios nelaimės, nesusipratimai, ir del to privatinę nuosavybę turi būt naikinama visokiais būdais.

J. D.

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'US.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

GARDNER, MASS.

A. + A.

Pereitą nedėlią, balandžio 14 d. palaidota Vladas Stakėnas. Kiles iš Kauno g., Zarasų p., Suvalniškių par. Mirė sereid bal. 10 d. Chicagoj, Ill. Wesley Memorial ligoninėj. Turėjo plaučių uždegimą. Sveikas būdamas gyveno po No. 2130 So. Halsted st. Jis buvo gyvenęs Gardnerė ir čia prigulėjo prie Sv. Petro ir Povilo dr. jos. Chicagoj jam mirus, švogėris Pr. Šafranauskas ir švėnėtoji dr. ja pasirūpino pargabenti ir čia palaidoti. Lai dotuvės buvo labai iškilmingos, žmonių buvo pilniausia bažnyčia ir į kapines lydoje didelės žmonių minios. Velionies giminaitis Petras Bičiūnas iš So. Bostono, 2 City Point Ct. ir-gi buvo atvykęs į Gardnerį atiduoti paskutinį patarimą.

Velionis buvo 32 metų amžiaus, nevedęs. Visą laiką buvo sveikas. Buvo švarus ir padorus vyras.

Matome, kaip tai svarbu ir gerai prigulėti kiekvienam prie dr. ju. Anas vyras buvo sveikintis, žaliukas ir visai netikėtai sutiko nelaimę. Kadangi prigulėjo prie geros dr. jos, tai puikiai buvo apriūpintas.

Reporteris.

HUDSON, MASS.

Didelis pasisekimas.

Nedėlio, balandžio 14 d. čia buvo šaunos prakalbos, kurios visais atvejais pavyko, tai yra žmonių buvo daug, visi gražiai užsilieki, prakalbininkai buvo nepaprasti, kalbėjo užimamčiai ir pasakė naudingų višiams dalykų ir prakalbų tikslas buvo atsiektas.

Prakalbas surengė LDS. 56 kp. Kalbėjo Pranas Gudas ir ponio O. Jankauskienė iš So. Bostono. Tarpais prakalbų p-lė Zaleskiutė pasakė monologą apie gaudynes ir padėkė. Programą baigiant minėta p-lė su antra p-lė Kazikiute atvaizdino "Cigonės atsilankymas". Juodvi puikiai pajavino programą ir pradžingino visus.

Pirmiausia kalbėjo Pr. Gudas, "Darbininko" redaktorius. Išklinančiai ir faktiškai išrodė reikalingą organizuotais. Po to daugiausia aiškino apie LDS ir katalikišką Susivienijimą. Iki šiol Sus-mo kuopos čia nebuvo, bet netrukus turėsime didelę ir veiklą to organizacijos kuopa. Po jo pradėjo kalbėti ponio O. Jankauskienė. Pasakojė apie darbininkų ir darbininkų reikalus abelnai. Išdėstė dalykus jausmingai ir vaizdžiai. Antru atveju kalbėjo P. Gudas apie Lietuvos reikalus, apie jos nepriklomybę ir Seimą New York. Ne vienas iš mūsų buvo girdėję ar skaitę bolševikišką socialietų plepalus apie Lietuvos reikalus ir apie Seimą. Dabar buvo išrodyta socialietų šmeižtai, melai ir išganystė.

Antru atveju kalbėjo p. Jankauskienė. Šiuo kartu ji ilgai kalbėdama apie moterų reikalus išaiškino apie A. L. R. K. Moterų Sąjungą. Kad šaukiant apie tai pakalbėjo liūdiją tas, jog po prakalbų susidarė Moterų Sąjungos kuopa iš 23 narių.

Trečiu atveju kalbėjo P. Gudas apie karę ir Rusijos ištįžimą. Išaiškino, koks pavojus būtų, jei vokiečių viršus būtų. Drąsino ir ragino pirkts Liberty Loan bondsus.

Prie LDS kuopos prisirašė keletas narių. Už keletą dolių išparduota literatūros.

Lietuvini katalikai čia sparčiai atgijo ir imasi darbo. Dabar veikimas padidės, nes kai susitvers Sus-mo kuopa, tai bus trys praktinių organizacijų kuopos ir jos veikdamos išvien surengs visokių prakalbų

ir pramogų.

Ten buvęs.

NEWARK, N. J.

Kaip socialistas linksminasi.

Laiks nuo laiko šios kolonijos socialistai bolševikai surengia pasilinksminimų. Andai vas. 10 buvo surengę "nepriulmingą vakariene" i kurią kvietė laikkeliais katalikes. Kalkurios kvailesnės pasiukvatijo pasilinksminiti su raundonkakliais. Alužio ir kitų gėralų ten gausiai buvo. Vas. 23 buvo išleistuvės "draugo" J. Lelešiaus i kariuomenę. Linksminosi taip, jog ant rytojaus "draugai" ir "draugės" šliti nėjo gatvėmis it durnaropių uždė. Gavėnei užėjus Sietino Choras, it naktinis paukštis sujudo ir subatoj prieš Verbas rengė balių Sv. Jurgio salėj. Net kalkurios merginos iš Sv. Cecilijos choro dalyvavo, net kitos tiek prisilinksmino, jog neatėjo ant rytojaus bažnyčion. Sarmata tokioms, sarmata ir dr-jai, kuri gavėnios laiku davė tokiame laike salę pabaloms dūkti.

Newarkietis.

CLEVELAND, OHIO.

Balandžio 7 d. Acme Germania salėje L. Vyčių 25 kuopa buvo surengus puikų vakarą. Reizuojuant p. Matui Šimoniui buvo vaidinta trijų veiksmų pasaka iš XV amžiaus "Vėrpėja po Kryžium." Vaidinimai pasakė puikiai. Artistamegejai savo roles atliko pagirtinai. Svarbiausia rolę lošė p-lė Z. Bagdžiūnaitė, kuri upac patraukė publikos akis. Labai įspūdingi buvo tarpai, kuomet ji dainavo. Publika lyg užavėta buvo. Pirmo akto tarpe atsilankė italas Maik Bandemio padainavo itališkai keletą ištraukų iš garsių operų. Minėtas italas yra puikus baritonas. Jis jau dainavo dideliuose Clevelando teatruose, k. a. Opera House, Hippodrome ir k. Labai simpatizuoja lietuviškam jaunimui — vyčiam ir kada tik kur vyčiai pildo programą, jis atsilanko ir prašo valandėles jam dainuoti. Lietuviai po kiekvieno dainavimo išsaulia atkartoiti. Antro ir trečio akto tarpuose p-lė J. Skripkaukaitė deklamavo "Pavasarielis" ir A. Kuzmauskutė "Apleidus tėvynę." Po vaidinimui buvo dainos. Didelis Vyčių choras vedamas p. V. A. Greičiaus sudainavo tris dainas: 1) "Keleivio daina," 2) "Vai močiutė mano" ir 3) "Medėjas." Duetas iš p-lės Z. Bagdžiūnaitės soprano ir p-lės K. Zagarskiutės alto sudainavo 1) "Saulė jau tek" ir 2) "Štai pavasaris." Dainos publiškai labai patiko, ypač puikiai sudainuota duetai, kad net atšaukta pakartoti. Ant galo visiems sustojus pritariant Ch. Tautikam Benni atgiedota taut. liūnas. Vakaras visais žvilgsniais puikiai pavyko. Žmonių prisirinko pilna salė. Pelno kuopa turės.

Žibutė.

HARRISON IR KEARNY, N. J.

24 d. kovo 1918 m. laikytose L. D. S. 15 kp. prakalbose buvo sutvertas Tautos Fondo 105 skyrius. Bal. 7 d. laikėme pirmą susirinkimą ir tolesniai nutarėm laikyti susirinkimus kiekvieno mėnesio pirmą nedėlienį. Tuo laiku prisirašė su tokiomis mėnesinėmis: A. Gerulaitis \$1.00, K. K. Mečionis 50c. Po 25c. M. Kaulkis, J. Bulsevičius, J. Lubinas, J. Vaitkunas, J. V. Budrevičius, J. Savičkas, J. Miknis, Šukis, V. Barusevičius, V. Grilanskas, J. Misukevičius, J. Volekas, J. Stasiulis, V. Simelionas, C. Bubėnas, E. Nekrašius ir M. Gižaukytė.

Viso surinkta ir pasūsta i Centrą \$6.50

PHILADELPHIA, PA.

Laisvės paskolos sveikintųjų skyriaus pirmininko S. V. teisėjo J. Buffington'o dėka 15 kovo tapo sušauktas sveikintųjų susirinkimas i Suvenytų Valstijų "Circuit Court of Appeals" kur dalyvavo 18 taut.

Lietuviai, gavę paskirtąjį kambarį, susirinko ir visapusiškai apsvarstė, nutarė sušaukti dar kitą savųjų susirinkimą ir pasistengti žymesniuosi Philadelphiaj lietuvių sutraukti kad pasekmingesni komiteta sudarius.

19 d. kovo šaukiamasis susirinkimas įvyko Lietuvių Tautiškam Name. i komitetą Pirm. — Dr. E. G. Klimas, vice-pirm. — A. Užumėckas, raštininku — advokatas M. M. Šlikas, rašt. pagalb. — K. Miklas, ižd. — J. Poška. i garbės narius lietuvių pakvietė S. V. teisėją J. Buffington, E. T. Stoteshbury ir advokatą C. R. Woodroff ir J. J. Handerson i garbės pirmininku kun. J. J. Kaulakį, kun. M. Sedvydį ir teisėją J. Buffington, raštininką C. A. Sinkevičių i garbės vice-pirmininkus.

26 kovo išrinktasis komitetas turėjo susirinkimą. Buvo pasakyta prakalbų. Angliška kalbėjo advokatas Drinker. Per šį susirinkimą nutarė sušaukti mass-meetingą, organizuoti komiteto skyrius ir taipgi sudaryti moterų skyrių.

2 d. balandžio buvo mass-meetingas. Publikos susirinko apie 500. Pirmininkui Dr. Klimui susivėlavus, vice-pirm. A. Užumėckas užėmė jo vietą. Kalbėtojai buvo: Antanas Užumėckas perstātė vieną po kitam kalbėti gerh. kleboną J. J. Kaulakį, adv. M. M. Šliką ir Dr. E. G. Klimą. Angliška kalbėjo Mrs. W. J. Freeman, C. R. Woodroff ir teisėjas J. Buffington. Tai patį vakarą apie \$5.000 pasizadėjimų gauta.

Balandžio 5 šv. Kazimiero bažnytinį salę buvo vėl komiteto susirinkimas ir išrinko tada agitatorius eiti i draugystės agituoti ir tada tą patį vakarą moterų skyriaus kapitona aprinko.

Tarėsi nūn šv. Kazimiero bažnytinį svetainę paskirti kokį kambarį del "Laisvės Paskolos" ofiso, kad būtų kaip centras kur žmonės galėtų prieinamiau "Liberty Loan" imti. O adv. M. M. Šlikas pasizadėjo sveikintųjų skyriaus pirmininkui, teisėjui J. Buffington'ui pavažiuoti i toliau i Philadelphiaj per visą trečią federale apygardą kaipo 4 minčių kalbėtojas apie Laisvės Paskolą tarpe lietuvių.

Reporteris.

CLEVELAND, OHIO

Čia priskaitoma lietuvių 8000-9000. Priskaitoma viso dr-jų ir kuopų apie 30 iš visojų pakraipų. Tai pasirodo kad lietuviai suorganizuoti. Bet atsizvelgiant i šelpimo klausimą, tai Clevelandiečiams daug reikėtų pasidarbuoti, kad lygias amerikiečių lietuvių kolonijas pavytų. Iki šiam laikui tai silpnai teveikė Tautos Fondo vietinis skyrius tik paskutiniaisiais laikais sukruto ir rengiasi prie didelės atakos. Jau pradėjo organizuoti būrius del užsidėjimo mėnesinėmis mokestimis iš liuosos valios. Vietinis T. F. skyrius išrinko komisiją, kurie eis per visas draugijas ir kuopas ragins aunos susirinkimuose apsvarstyti.

Valio Clevelandiečiams sukrusime ir parodykime pavyzdį visiems amerikiečiams lietuviams. Jeigu mūsų košė su tokiomis mėnesinėmis: A. Gerulaitis \$1.00, K. K. Mečionis 50c. Po 25c. M. Kaulkis, J. Bulsevičius, J. Lubinas, J. Vaitkunas, J. V. Budrevičius, J. Savičkas, J. Miknis, Šukis, V. Barusevičius, V. Grilanskas, J. Misukevičius, J. Volekas, J. Stasiulis, V. Simelionas, C. Bubėnas, E. Nekrašius ir M. Gižaukytė.

V. R.

Dabartinė paskola bus valdijos išmokėta po 10 metų.

Darbininkas ir saliuonas.

Senis Katonas, Romos senatorius, kasdien senatė šaukė: "Carthago delenda est."

Kartagina tur būt nugriauta. Atėjo laikas, kada ir mes ryte-vakare poterėj baidę, pridurti turėtumėm: "Saliūnas delenda est." — Saliūnas tur būt nušluotas. Daug aplinkybių prie šio palaiminto darbo mus verčia. Vispirma pripažinti reikia, saliūno klausimas pas amerikonus jau kaip ir išrishtas. Priešalkolinė opinija juose jau gerokai pribrendo. Duok Dieve, kad ir mes neužlijo juos pasivytumė! Kol kas bus, žinia tik tiek, kad saliūnas mūsų gyveniman gi-liausiai šaknis suleides. Su-leides taip, kad be bendros — milžiniškos pajėgos vargiai ji įveiksime. Berods, ji įveikti galime, jei tik šio principu persisunkti duosimės: SALIŪNAS TUR BŪT NUŠLUOTAS!

Abelnai blaivybės judėjimą studijuojant, vienas faktas būtinai akį veria: saliūnas pas-kesniųjų atėjūnų tarpe plačiausiai išsiplėtė. Keikia saliūną saliūnininkas, keikia girtuoklis, keikia vargšės motinos ir jų vaikai. Rodos, saliūną tik baktelsi ir jo kojos užsiris i viršų! Ant nelaimės, kaip tik prie to prieina, verčia saliūno saliūnininkas, verčia girtuoklis, verčia vargšės motinos ir su vaikais. Užtenka pasakyti: nebusuokite prieš saliūną — visi kai vienas žemai galvas po saliūno stabu lenkia. Nežinia kodėl? Iš kur ta baimė saliūną užrūstinti? Ne kas kitas, kaip tik prieš-saliūninės opinijos stoka. Be-abejonės, Penssylvania, kur šis gavalas ant kitų viršū ima, paskiausiai blaivybės skurim atvėžlos. Mat, čia yra Philadelphia, Pittsburghas, Serantonas, Wilkes-Barre, Mahanoy City, Shenandoah, — mažes-nuosius punktus apleidžiant.

Vadinasi, mums prieš-saliūninė opinija dar neįsigalėjo. Dauguma dar ir po šiai dienai skirtumo nemato tarpe alkolio ir saliūno. Nektart ten-ka girdėti vieną kitą kunigėlį, peikiant blaivybės idėją. Kai-kam rodos, blaivybei už-tekėjus, nei šv. mišių at-laikyti nebus galima. Ypa-tinga! Saliūno amžis vos ke-lišis šimtmečius siekia; je šv. mišios jau dvidešimtąjį baigia. Klausimo būt negali, kad saliūnas savo dienas jau atgyve-no ir jis ilgai nebus. Bet, kad šv. mišios kaip buvo, taip ir paliks, blaivininkai visiškai užtikrina. Suprantama, blaiv-ininkai čia tarpais labai sto-rai niekus tauškia. Vietoje, kad savo veikimą saliūnan už-kinti, jie alkolio jodinėja. Čia, kaip sykis, ne idėjos, bet žo-džiai susikerta. Kaip nebūk, blaipieji nemano, kad blaiv-ininkai alkolio peili galanda. Ne. Kaip! Jis yra vanden-yje, kurį geriamo; jis yra duo-noje kuria mintame; jis yra ore, kuriuo kvėpuojame. Pa-naikinti alkolį visiškai, reikė-tų visą pasaulį panaikinti, o naują — blaivų sutverti. Šiai propeizcijai blaivininkai archi-tekto neturi ir ieškoti nemano. Prie ko blaivininkai žengia, tai, kad alkolį iš purvinių sa-liūnininko nagų išplėšti!

Kas gal sakys: ar saliūnas yra, ar jo nebus — visvien, kaip girtuokliai alkolį sunkė i gerę, taip ir vėl sunks ir gers. Kol kas bus, blaivininkų gal-vų ši paskala kvaituliu nesu-ka. Blaivininkas ir čia logika vaduoja. Vogti uždrausta vi-sur, ar nevagia? Žmogžudys-tis uždrausta visur, ar neuž-žia? Daleiskim, žmonija į-galioja randą vagiams, žmog-žudžiams leidimus pardavinė-ti; kas tuomet būtų! Socia-listai pirmiausiai Marksą po-tiltu paklėš, ant dinamito gul-

tyl o kardu užsiklūtų. Kas kit est nedorą drausti, o kas kit ją legalizuoti.

Antraip vertus, blaivininkai Jezaus vėliavą savo fronte ple-vėsuojant jaučia. Verčia vie-mą kitą istorijos lapą, kaip štai apie Duelių (dvikovą) skaito. Kuomi duelius buvo, istorija pertrumpa, kad visus šio blo-gumų, galutinai, išparodinti; tai vien inteligentui studentui apsvarstyti paliekti. Gana aiš-ku ir kitiems, kad tai būta le-galizuotos žmogžudystės. Su-sikivirėjo du. Žodis po žodį. Ant galo, žodžių negana. Grie-bias kas sau po kardą ir skubi-na vienas kitam gyvastį atim-ti. Kuomet vienas iš jų vie-dį juvirtę, arba mirtinai su-žeistas, arba jau galutinai už-pjautas, tuomet kivičas bai-gėsi. Gi pašaliečiai žiūrėjo ir rankomis plojo, it, rodos, tik dū gaidžiū ten besipešančių matydami. Pradėjus priešdu-eliniai opinijai formuotiesi, ne vienas užduelinis priešdueli-niui sakė taip, kaip dabar priešsaliūniniam užsaliūninis sakio: visvien, ar duelius yra, ar jo nebus, kaip ir suiskabi-nė smaugėsi, taip ir smaugsis. Kuri opinija laimėjo? — Šian-dien dueliaus nėra taip, kaip jo niekad nebūta. Šis faktas prie-šais akis blaivininkai turėda-mi, tikisi, kad saliūnas kar-tą "delenda," "delenda" pa-liks taip, kaip kad jo niekad nebūta. Blaivininkai ant tiek sociologiją pažįsta ir žino, kad gerai įsisiūbavusios opini-jos, negu Nemuno, neužvenk-si.

Darbininkas nūdien svarbia žmonių gyvenime rolę lošia. Kalkurie demagogai jam pri-silaiznėdami, akis muijia. Darbininkas, sako, po sun-kaus darbo tur vieną kitą bur-nelę išmaukti. Jei ne, jis nu-stoja gyvuno, energijos ir no-ro dirbti. Melas! Keperū ant galvos, o jis keperūs ieško. Eik darbo ofise ieškoti, ko pir-miausiai klausia? — ar blaiv-ininkas. Eik darbo ant gelžke-lio ieškoti, ko pirmiausiai klausia? — ar blaivininkas? Kiekvienas šiek tiek apsimę-kantys darbas, žiūrėk, blaivi-ninko priežiūroje glūdi. Su girtuokliu, kaip su liga, nie-kas rizikuoti nenori. Jo vengia darbdavys, jo vengia agra-daus, jo vengia visi. Nei pats saliūnininkas nesėtų to-kiu trūkin, kurio lokomoty-vą girtuoklis valdo.

Didžiama darbininkų Lietu-voje dirba šėiolikiai valandų kasdien su juoda duona ir tyru vandeniliu. Karšiamoji jie apsilanko jei tik nedėdieniais arba per muge. Paskesniais laikais ir ten jau dauguma už-gėdų laikė po-karčiamas lan-džioti visai. Ar Lietuvos dar-bininkas ne gyvas, ne energin-gas, ne veiklus? Duok Dieve, kad tokie darbininkai, kai manna, iš dangaus kristų.

Girtuokliai labai mėgsta gerbti Vokietiją. Žiūrėk, sa-ko, kiek vokiečiai alkolio iš-maukia! Ar jie nestiprūs, ko-kultūringi? Stiprūs, kultūrin-gi, gal; bet, kad jiems stip-rumą, kultūrą alkolis įkvėpė, — tai girtuokliai. Skaityk Lietuvos istoriją Gedimino, Vytauto laikų... Hindenburgais, ne tai, kad puslapiai, bet kiekviena linija, žėri. Su bėru žirgeliu po balnų ir sau-su brūkliu rankose, skaldė tiems patiemis vokiečiams ma-kaules, net gijos skambėjo! Nejaugi alkolis ir jiems narsu-ma davė!... Kiekvieno girtuoklio veide Vokietiją ma-tome. Pilvas, kaip sėtuvė; vei-das raudonas, kai batviniai; it, rodos, Sobotos akademijā išėjęs. Ankščiau, ar vėliaus, vienok, patirti tenka — ne viskas auksas, kas žiba. Ne-uzilgo ši pati Vokietija, kuria girtuokliai dangstosi, patirs,

prie ko ją alkolis privėdė. Dievas, o ne alkolis tautas ir in-dividualus leidžia. Kaip vis-kas, taip ir jie, savo roles at-lošę, tur naujiems aktoriams vietas užleisti. Manyti kitaip, tik materialistas moka.

Saliūno demagogai neva fak-tus mums cituoja: — kiek gra-žios poezijos girti poetai sutvė-rė! Kiek brangių paveikslų i-šalų girti artistai paliko! Kiek tautų, šalių rybas girti diplomatai i tolimiausius žė-mės pakraščius nutiesė! Ačiū jiems! Jei kas, tai blaivinin-kas genijų pagerbti moka. Tai vienok, blaivus blaivininko protas biskutį toliau, negu šie "faktai" norėtų, pakilti gei-džia. Žinoma, genijų apraši-nėjant, plunksna pati genijaus stilių gaudo. Gi blaivininkas, kaip artojas, kiekvieną kampe-lį išzarsto. Jį ilga praktika išmokino i viską kritiškai žiū-rėti. Genijus tai genijus; bet, kad ir genijus kai kada labai genijaliai klysta — aišku. Šiuos pačius "faktus" blaivininkas tik truputį kitaip stato: — kiek poetų, nei vienos linijos nesu-tvėrę, saliūno dujos uždušo! kiek artistų, teptuko, skaptu-ko rankoje neturėję, galą gra-bėję atrado! Kiek nelaimin-eliniai opinijai formuotiesi, ne vienas užduelinis priešdueli-niui sakė taip, kaip dabar priešsaliūniniam užsaliūninis sakio: visvien, ar duelius yra, ar jo nebus, kaip ir suiskabi-nė smaugėsi, taip ir smaugsis. Kuri opinija laimėjo? — Šian-dien dueliaus nėra taip, kaip jo niekad nebūta. Šis faktas prie-šais akis blaivininkai turėda-mi, tikisi, kad saliūnas kar-tą "delenda," "delenda" pa-liks taip, kaip kad jo niekad nebūta. Blaivininkai ant tiek sociologiją pažįsta ir žino, kad gerai įsisiūbavusios opini-jos, negu Nemuno, neužvenk-si.

Kas-kas, gi mes už tuos tris-dešimtis milijonų dolerių kas-met saliūne paklotų, ikišiol jokių dividendų dar nematėme. "Naujienuos," "Keleivis," "Kardas" — ir daug kitų, ku-rių iš mandagumo neminėšiu — tai mūsų poezija; laisvama-nių-socijalistų rūmai — tai mū-sų daila: apie diplomatus, ge-riau užlyti...

Bravoro bernų lūpose mūsų pavardės gražiai skamba. Jie vienatiniai mumis interesuoja-si. Neva mūsų idėją remia, neva mūsų bažnyčioms gausiai aukoja. Kas iš to? Dievas Kaino aukos neprimta. Be parapijinių mokyklų, mūsų Vytaičiai, Maironai, Dankan-tai (Chicago skerdyklose, arba požeminiuose "Penssylvanijos urvuose sau galo ieško. Taip nebūti, jei ne saliūnas. Jei tas mažas Amerikos lietuvių būrelis kasmet saliūni trisde-simtis milijonų dolerių supila, ką-gi daugiau iš jo norėti. Ar-ba jis tur nušluoti saliūną, arba saliūnas nušluos jį. Pavo-jus arti, o laiko mažas. Kas Lietuvą myli, lai blaivininkų frontan stoja — "Saliūnas de-lenda est!"

Kaip geriausiai saliūną dyg-aliuoti? Labai aišku. Pir-miausiai, patapk blaivininku pats. Tik tuomet patirsi, ko-kia didele įtekne blaivininkas ant girtuoklio daro. Užtenka vieno šeimynoj blaivininko, o čia šeimyna jo pėdomis ginia. Pats saliūnininkas blaiv-ininko gėdis. Lai tik pasi-rodė blaivininkas saliūne, ir saliūnininkas ir jo kostumeriai jančiasi it, rodos, musę pra-rija. Girtuoklis, kai vagis, nuo giedros, kai ugnies, bė-ga. Žmonija vagies psicholo-giją pažinusi, visus jam pos-mus sukrūkdė. Kaimus, mies-tus ir vieškelius nakties metu daugybė žiburių apšviečia. Protekėja brangi, bet — pa-sekminga. Lietuvos ūkinin-kas prie sartuko kutės durių, margi ant virvės pririša; gi amerikonas prie banko durių, elektros lėmpa kabina. Kiek gero Lietuvos margis padarė, nežinau; gi kiek gero elektros lėmpa Amerike padarė, gerai žinau. Lai paliktu, daleiskim, Chicago porą naktių tamsi, vagiai... nēr ką nei pasakoti. Kaip vagis giedros, taip girtuoklis blaivininko vengia. (Girtuoklio psichologija ir-gi jau galutinai išturta. Ko jam reik, tai kodaugiasiai blaiv-ininkų. Ant nelaimės, blaiv-ininkams ty dvasiškų lėmpų, nuo kurių girtuokliai, kai žvir-bliai nuo vanago, bėga, labai trūksta. Daugiau jų! Lai jos blaška kiekvieno širdyje, kiekvienoje šeimynoje, kiek-vieno draugijoje, parapijoje planu, apimanti visą dirbtu-vės laivyną.

Kiekvieną lietuvių gyvenimo kampelį. Lai kiekvienas lie-tuvis pamato, kad saliūnas y-ra tai bendras mūsų priešas, priešais kurį reik kariauti ir kariant tol, kol jo visiškai ne-bus.

Katonas permatė, kad arba, jei stovės Kartagina, Roma grius; arba, jei stovės Roma, Kartagina grius. Jam aišku buvo, kad dvi sostinės su prie-šingomis civilizacijomis prie-šakyje negal be katastrofos žaibuoti ilgai. Neužsimirti reikia, jis buvo Romos stūmi. Kiekvienas Romos impe-rijos laukų žiedas, kiekvienas Tibro vandens lašas jam kve-pėjo. Jis nei sapne nenorėjo matyti Kartaginą, Romoje gaudinijaujančią. Ir todelei rambesniems savo sandarbi-ninkams nuolat griandė: "Car-thago! delenda est!"

Amerikos lietuvių judėji-mas labai sūdra vaga sriove-nai. Negana to, kaip anuo-met Romai Kartagina, taip jām dabar saliūnas gresia. Skirtumas gal tik tame, kad mums dar trūksta žmonių su Katono drąsa ir permatumu.

Dieve mano! Toji vargin-ga Lietuva, kur geriausiai pa-silaikantys ūkininkas drauge meto gale apmokėjęs už gliu-ki ūkio, jei jam nors viena šimtinė atlieka, daugias in-teligentų vienu metu išduoda, negu Amerikos lietuvių, kur paprastas darbininkas Lietu-vos ūkininkui lygus, i trisde-simtis metų! Kur Amerikos lietuvių noras vaikus pamokin-ti dinga? Kur Amerikos lie-tuvių inteligentai? Kas ta praklinij lietuvių sielą su-drumsit? — SALIŪNAS! Sa-liūnas žiauria jo uždarbi, do-rą, sielą ir ateitį. Saliūnas pirmąjį morgidžių užtraukęs laiko ant mūsų šeimynų, or-ganizacijų, parapijų. Klebo-nas gal su ašaromis akys žmo-nėms aiškinti, kad parapijinė mokykla yra būtinai reikalin-ga, atvėžlos pora saliūnininkų ir su gausia kostumerių, riktelis "nereikia!" ir užbaigta. Ne-įsgero šandien savame kūne jaučiamas čielas gausias degene-ratų, kurie smaugia mus pa-sekmingiau, negu anais laikais maskoliai. Iš kur atsirado jis? Iš saliūninės larvos. Jų nepagimdė lietuvišės motinos. Jų nešėdavė Lietuvos žemelė. Juos bravoras iš trisdešimtis milijoninės — dolerių sumos nužiedė, o saliūnas, jo sūnus, jį sielas smurdančia neapykan-ta apipustė — graužt Lietuvai krutinę tol, kol jiems dantys tėsės.

"Saliūnas! delenda est." Lai šis graudus gandas pasiekia kiekvieną lietuvių tėvą ir moti-ną, kuriems Apveizda skyrė Lietuvai sūnus ir dukteris au-ginti! Lai jis krinta širdin kiekvieno lietuvių ir lietuvi-tės, kur Lietuvos meilės ug-nelės saliūnas dar neišdraskė! Lai jis pasiekia kiekvieną lie-tuvių, kuriam Lietuvos vardas brangus, lai jis, kaip vulka-nas, jo širdyje užhaubia i "SALIŪNAS! delenda est!"

MORKUS.

SMULKMENOS.

Iš New Yorko Rockefellerio rezidencijos paimta kariuome-nėn 25 tarnai. Miliardierius i-ma vieton paimtųjų baltų-jų tarnų negrus.

Suv. Valstijoje yra 55 000. 000 vyrų ir moterų virš 21 me-tų amžiaus. Jei kiekvienas pirks po bondą už \$50, tai su-darys suma \$27.000.000.000. Valdžiai užtektų jų daugiau, negu dviem metams vedimui karės.

SUDEGĘ ORLAIVIŲ DIRBTUVĖ.

Geneva, bal. 16. — Milži-niškus nuostolius padarė gais-ras subatoj Mantzele. ties Friedrichshaven, kur išdirba-mi buvo zeppelinai. Dang ža-lios medžiagos sunaikinta. Su-kegę du zeppelinai ir 40 aero-vietos draugijoje, parapijoje planu, apimanti visą dirbtu-vės laivyną.

Vietinės žinios.

LIETUVIAI ŠMOKIAI DIRBA TREČIOSIOS PASKOLOS NAUDAI.

Balandžio 15 dieną, pamedėlio vakare Municipal Building'e prie East Broadway buvo So. Bostono ir Bostono lietuvių draugijų pirmininkų ir sekretorių susirinkimas. Šnejo atstovai nuo kokių 19 ar 20 draugijų ir plačiai apkalbėję Laisvės Paskolos reikalus, nutarė visu smarkumu prisidėti prie Laisvės Paskolos kampanijos. Draugijų pirmininkai ir sekretoriai stengsis paraginti visas draugijas pirkti Liberty Bond'us taip-gi daugelis lietuvių eidami per stbas, skatins savo draugus ir pažįstamus prisidėti prie to visų judėjimo.

Šiame susirinkime išrinkta visiems Laisvės Paskolos reikalams tarp lietuvių tvarkyti komisija iš sekančių ypatų: Jonas E. Karosas, Kazimieras Šidlauskas, Mikolas Venis, Jonas Vilkišius, Motiejus Žloba ir ponia M. Ašmianskienė. Komisija trumpu laiku sudarys plenus milžiniškas So. Bostono ir aplinkinės lietuvių mass-meetingui.

Plačiau apie Laisvės Paskolą šiame susirinkime aiškino kleb. kun. Tamas Žilinskis, pp. J. A. Anderson, E. G. Lennon, K. Šidlauskas, M. Venis, A. F. Kneizis, J. Pranaitis ir J. E. Karosas. Jonas E. Karosas buvo susirinkimo vedėjas.

Kad visam darbui suteiktus tvirtą pamatą iš susirinkusių dauguma užsirašė pirkti Liberty Bond'us net už \$2,000.00 su viršum.

Iš tokio lietuvių pasekminio darbo tik pasidžiaugti reikia. Vardus dalyvavusių susirinkime ir pasižadėjusių pirkti Liberty Bond'us paduosime "Darbininke" vėliau.

Liberty Loan. Naujojo Anglijos per pirmą savaitę surinkta 24 nuoš. tos dalies, kuri jai buvo skirta, tai yra dar liko čia suskolinai \$188,808.000. Naujosios Anglijos Liberty Loan komiteto nariai iš visų jėgų darbuojasi, kad surinktų jai paskirtą dalį. Komitetas džiaugiasi, kad lietuviai darbuojasi dėl paskolos ir vilisi, jog tą reikalingą darbą tęs iki kampanijos pabaigos.

Svaigalų auka. Pamedėlio vakare lietuvis P. B. Ineja į So. Bostono Savings Banką. Pamatė, jog žmogus pargriuvo. Trys banko darbininkai pribėgo. Vienas pauostęs burną pajuto svaigalų smarvę. Atvyko policija ir norėjo sužinoti jo gyvenamą vietą. Negalėjo iškliauti, bet P. B. išgirdo sušunkant "leiskit..." Suprato, jog lietuvis. Pasigėrėli policija paėmė savo globon.

Balandžio 14 dieną Didžiojo Liet. Kunigaikščio Keistučio Draugija laikė mėnesinį susirinkimą po numeriu 164 Hanover st., Boston'e.

Visu pirma iš delegatų Motiejus Versiauskas, Vincentas Zaleckas ir Andrius Zaleckas išdėdė raportą iš Amerikos Lietuvių Visuotinio Seimo. Raportą susirinkimas vienbalsiai priėmė.

Paskui buvo inesta sumanymas pirkti Liberty Bond'us. Paduota \$300.00 ir \$500.00. Nubalsuota vienbalsiai pirkti bond'us už \$500.00.

Išduota raportas atstovų dalyvavusių ant susirinkimų kareivių globojimo reikalais. Kalbėjo tuo klausimu M. Versiauskas, Povilas Rukas ir V. Zaleckas. Raportas priimta ir ingaliota tie patys atstovai dirbti kareivių globojimo reikalais ir vienybės deeli.

D. L. K. Keistučio Draugija puikiai gyvuoja. Patartina ir kitoms draugijoms imti pavyzį iš šios draugijos.

J. Vinkevičius.

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'US.

VYČIŲ 17 KUOPOS ARTISTŲ DOMAI.

Pėtnyčioj, Balandžio 19 dieną šv. Petro parapijos svetainėje 1 val. po pietų bus generališka repetitija. Veikalo "Is Meilės. Malonėkit visi artistai paskirti laiką susirinkti.

Valdyba.

S. L. R. K. A. 21-mos KUOPOS VAKARO PROGRAMAS.

Balandžio 14 dieną S. L. R. K. A. 21-mos kp. parengtame vakare šv. Petro parapijos bažnytinėje svetainėje dalyvavo programė šios ypatos:

Vakarą vedė p. J. Glineckis ir aiškino apie Susivienijimo svarbą ir naudą. Juozas Antanėlis padėklemavo gražias eiles, ant pjanos paskambino p-lė A. Kiburiūtė. Komedijėlė "Gudrus Kvailys" sulošė Liet. Vyčių 17 kuopos artistai: Zofija Girkliūtė (Magdė), Karolis Vasiliauskas (Jurgis), Petras Miliauskas (Petras), Juozas Markelionis (Ickus), Antanas Bendoraitis (urėdninkas), Ona Protgaitė (Sorė), Vincė Lukauskaitė (Rožė). Veikalėlių artistai atliko gerai. Po veikalo sulošimo sekė deklamacijos, kurias dailiai pasakė Antas Grabijolūtė ir Juozas Grilevičius.

Susivienijimo svarbą plačiai savo turiningoje prakalboje paaiškino kun. Juozas Dobužinskis.

Pranas Barauskas parodė idomų štukų ir savo miklumu visus patenkino.

Vakarą užbaigė prakalba p. Ant. F. Kneizis.

Zmonių atsilankė į 400, visi likosi iš vakaro patenkinti.

Patartina S. L. R. K. A. 21 kuopai dažniau pasirodyti su panašiais vakarais.

Narių prie kuopos prisirašė 10.

Alena.

Marijos Vaikelų Draugija netrukus žada vėl surengti gražų ir margą vakarėlį. Vasaros išvažiavimams norima šiek-tiek kapitalo susidėti.

Alenuė.

CAMBRIDGE, MASS.

Vietos Vyčių kuopa buvo surengusi puikų vakarą balandžio 14 dieną Nekalto Pras. Pan. Švč. parapijos svetainėje. Programas susidėjo iš dainų ir lošimo.

Pono Jokūbo Varaičio vedamas Vyčių kuopos choras dailiai sudainavo išpradžių "Vyčių Himną", "Motus, motuščius", "Oi tu jėva, jėvužė". Toliaus sulošta "Piktoji Gudrybė" ir "Gudrus Kvailys". Abu veikaleliu nusisekė. Programą užbaigė Vyčių choras šiomis dainomis: "Ant lauko ežerėlis", "Stai pavasaris", "Važiavau dieną", "Sudiev Lietuva" ir "Tautos Himnas".

Už gražaus vakarėlio surengimą Cambridge Vyčiams reikia tirti ačiū ir palinkėti kuo dažniausia panašių vakarų surengti. Vietos jaunimą prie darbštumo skatina kun. F. Juškaitis ir p. J. Varaitis.

Pelno iš vakaro liks apie \$40.00, kurie eis Nek. Pras. Pan. Švč. parapijos naudai.

Kas.

Amalgamated Clothing Workers unijos rūbšiuviai pareikalavo nuo firmų 20 nuoš. nuo dolerio uždarbio. Firmos pasidė 10 nuoš., ant ko darbininkai ir sutiko. Nuo balandžio 1-mos dienos darbininkams tas nuošimtis bus mokamas.

"Vienybės Liet." 13 num. mačiau, kad Brooklyno lietuvių kraikūčiai sudarė bendrovę, kad po karės Lietuvoje išstobulinti rūbšiuvių amatą.

Būtų gerai ir čia tokią bendrovę sudaryti. Reikia patiemis apie tai pasirūpinti, nes iš kitų nėra ko paramos tikėtis. Tverkimės, broliai lietuvi, naudingo darbo.

Mylis Lietuvą Siuvėjas.

SUSIDARĘ BLAIVININKŲ KUOPA.

Cambridge, Mass. Nedėlio, balandžio 14 dieną tuojaus po pamaldų parapijinėje svetainėje buvo gražaus lietuvių būrelio susirinkimas ir sutvarta P. Bl. Sus-mo kuopa. Prisirašė apie 20 narių. Geriausių pasekmių naujienė už blaivybės idėją kovotojams.

Buvęs.

Šiomis dienomis išeis iš spaudo labai tinkamos ir naudingos brošiūrėlės platinimui rengiamose vakaruose.

Užsisakyk!

Parsiduos po 1 centą.

Jas parašė geriausias mūsų rašytojas ir žinovas darbininkų reikalų.

Būtinai turėtų užsisakyti kiekviena LDS. kuopa dėl išplatinimo savo kolonijoje.

Brošiūrėlės bus 4 rūšių ir 4 pusl.

Užsakymus siųskite tuojaus. Su užsakymais ir pinigais siųskite iš karto.

"DARBININKAS," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

ATSISAUKIMAS.

Lietuvių Lab. Draugystės Board of Direktorių laikytame susirinkime Balandžio 3, 1918 nutarė turėti fėrus dienas 10, 11, 13 gegužio, 1918 ir išrinkti komisiją tą darbą atlikti. Todel mes atsišaukiame į visus lietuvius Bostono ir aplinkinių ir visos dr-jas, kad paaukotų ką tik gali, nors ir mažiausia auka bus didelė ir prigelbės Labdarystės Draugijai.

Visi žinote, kad sunku pirkti reikalingų daiktų dėl fėrų ir Labd. Dr-jai toki parama labai reikalinga. Todel maldžiam visus lietuvius, o ypač biznierių neatsiakyti ir priduoti paramą Labd. Dr-jai. Priims salės gaspadorius arba prižiūrėtojas, Petras Bolis kuris visuomet yra salėje, galima priduoti ir fėrų rengėjams. Kiekvienas aukautojas gaus paliūdimą ir aukotojų vardai bus garsinami laikraščiuose. Visiems aukotojams išanksto tariame ačiū fėrų rengėjai. Gaspadorius Mikolas Gričius, 548 Fourth St., kasierius Napoleonas Januška, 8 Hatch st., sekr. N. Tuinyla, 1626 Columbia Road St., Boston.

N. Januškas, J. P. Tuinyla. (Apgarsinimas)

MENKAS MŪSŲ ŽMONIŲ GYVENIMAS.

Amerikonų gyvenimas mažėja. Vyrai seniaus dirbdavo atvirame ore, maistas būdavo paprastas. Šiandien 50 nuošimčių dirba viduje, labai mažą turtą išimankštymą ir turi daug maistingesni valgi.

Jeigu jūs norite būt tikrai sveikas jūs privalote pagelbėti savo viduriams ir žarnoms prashalint visus pavojingus elementus ir ligą gindančias kirmaites.

Triner's American Elixir of Bitter Wine yra gyduolė, kurios įtampa, kartūs žiedai, šaknys ir žievės svarbios medicinoje vertės, išvalo vidurius, juos valiai užlaiko, gelbsti virinime maisto ir atgauna sveiką alkį.

Pamink, kad Trinerio Linimentas yra tikras daiktas reumatizmui, neuralgijai, strėnų skausmui, išsinarinimams, niktetėjimams, skaudantiems muskulams, sutinimams ir tt. 35 ir 65c. aptiekose, per krasą 45 ir 75c.

Joseph Triner Company, Mfg. Chemists, 1333-1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill. (Apgarsinimas)

Geriausio išdirbimo FONTAINĖS PLUNKSNOS su kabute ant kurios tautiškas ženklas žirgvalkis parsiduoda "Darbininko" krantuvėje.

Taip-gi turime įvairių rašomų daiktų, draugystėms knygų ir tt.

"DARBININKAS," South Boston, Mass.

PUIKIŲ PUNKIAUS ŠAŠKŲ RENGIA.

Lietuvių Labdarystės Dr-jos PATYČIOJ, Balandžio 19, 1918.

LIETUVIŲ SALESJŲ Kamp. E ir Silver Sts., South Boston, Mass.

Balius prasidės 2 valandą po pietų ir trauksis iki vėlai nakties.

Gerbiamejoji Publika:—

Sirdingai pakvičiame atsilankyti ant šio puikaus balius ir linksmai praleisti laiką. Į žangą visai pigi.

Ukviečia RENGĖJAI.

SIMON F. PAUKTIS Attorney-at-law

LIETUVIŲ ADVOKATAS Pabalgos mokslų Pensilvanijos universiteto.

Užima vyriausio prokuratoriaus tarnybą.

922 Land Title Building, Broad & Chestnut St.

TELEPHONE: Office — Spruce 2290.

Namų — Tlaga 4442 J.

1212 W. BRIDE AVE.

PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ FOTOGRAFAS.

Ar turi savo didelį paveikslą? Jeigu ne, tai

ateik ir nusitruk puse tusino kabinėt ir gausi vieną didelį artistaiškai padarytą paveikslą visai dovanai.

Talpi norintis mokytis to amato gali atsilankyti.

J. J. DRIZA,

500 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Nusipirk mosties.

Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirbs Mentalshop Co. Prieš eidami gult išlepti veidą moksle per kelis vakarus, o padarys veidą TYR ir SKAISIOU BALTU. Toji mostis išima plėtimus raudonus, juodus arba blykus ir prašalina visus spuogus nuo veido. Pigu gali siūsti ir stampomis.

J. RIMKUS,

P. O. Box 36, Holdbrook, Mass.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofisio adresas: 1-3 P. M. 7-5 P. M. Ordo vizitais ligas Priima tik Aukštai.

419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su nauju išradimu.

Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.

PIRME DORCHESTER ST.

Valandos: nuo 9 val. ryt. iki 8 val. vakar.

Nedėliomis: nuo 10 val. ryt. iki 4 val. vakar.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)

Priima pacientus: Nuo 10 iki 12 vakar. Nuo 1 iki 3 vakar.

509 BROADWAY COR. ST. SO. BOSTON.

TEL. 502 S. B.

Dr. John MacDonnell, M. D.

Galiama susitikti ir konsultacijai Ofisio valandos: Ryt iš 9 val. Popietį 1 iki 3 vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — Jonas Ašmianskis, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — Pranas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

PROT. RAŠT. — Juozapas Vinčevičius, 376 W. Second St., So. Boston, Mass.

FINANSŲ RAŠT. — St. Norėlis, 105 Silver St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — Andrius Zaleckas, 171 Fifth St., So. Boston, Mass.

MARŠALK. — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistučio Dr-jos Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėliedį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, 164 Hanover St., Boston, Mass.

Malonėkitie visi ateiti ir daugiau naujų narių su savim atsivesti.

Paieškojimai

Jeigu norite surasti savo gimines ar pažįstamus, prisitęsk paieškojimą į "Darbininką."

Jeigu norite ką nors greitai parduoti, paskelbk "Darbininke." Visus savo reikalavimus tuojaus paskelbk "Darbininke."

Už smulkius apskelbimus ir paieškojimus kaina:

Už vieng sykį.....50c.

" du sykiai.....75c.

" tris sykius.....\$1.00

" šešius sykius.....\$1.75

Pingus siųskite iš karto.

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,

South Boston, Mass.

REIKALINGAS VARGONININKAS, mokantis vesti chorą

jaunimą ir savo amatą. Algos \$65 ir inegios. Bažnyčios valyti nereikia. Kreiptis pas: KUN. J. MIŠIUS, Ellsworth, Pa.

Paieškau Juozo Samuelio Suvalkų gub. Svetosimo valčiaus, Prašėtinų sodžiaus. Jeigu kas žino, malonėkitie man pranešti arba pats atsiųskite šiuo adresu:

Antanas Jakšys,

21 Congress Ave., Waterbury, Ct.

REIKALINGAS tuojaus VARGONININKAS, mokantis vesti chorą

ir suprantas savo amatą. Atsiųskite laiškais į "Darbininko" Administraciją, 242-44 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SV. BALTRAMIEJAUS DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI.

WAUKEGAN, ILL.

PIRM. — A. Bakšis,

1327 S. Victoria St.

VICE-PIRM. — M. Skirius,

911 — 8-th St.

PROT. RAŠT. — S. Gadeikis,

1115 S. Victoria St.,

N. Chicago, Ill.

FIN. RAŠT. — S. Misiūnas,

817 May St.

IŽDININKAS — J. Dackevičius,

174 — 10-th St.,

N. Chicago, Ill.

AUSROS V. M. D. DRAUGYSTĖS VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. — Jonas P. Andriulionas,

20 Pine St., Athol, Mass.

Draugystės box 191. Vice-pirm. Rapalas Gažūnas

25 Essex St., Athol, Mass.

Prot. rašt. — Juozas Aidikonis,

20 Pine St., Athol, Mass.

Fin. Rašt. — Vladas Matulis,

387 South St., Athol, Mass.

Trečias Rašt. — St. Vidugiris,

20 Pine St., Athol, Mass.

20 Pine St., Athol, Mass.

Kasierius — Petras Puškus,

34 Pine St., Athol, Mass.

Kasos globėjai:—

Antanas Andriulionas,

92 Tern St., Athol, Mass.

Jonas Stanis,

Charles Pl., Athol, Mass.

SV. JONO EVANGELISTO BLAIVININKŲ DR-JOS SO. BOSTON, MASS. VALDYBA.

PIRMININKAS — M. Žloba,

4 Levant St., Dorchester, Mass.

VICE-PIRM. — Jonas Galinis,

20 Winfield St., So. Boston, Mass.

I PROT. RAŠT. — Jonas Glineckis,

282 Silver St., So. Boston, Mass.

II PROT. RAŠT. — Marijona Brilaitė,

45 Vale St., So. Boston, Mass.

FIN. RAŠT. — Povilas Petrauskas,

250 Fifth St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — Andrius Naučėlūnas,

16 Winfield St., So. Boston, Mass.

MARŠALK. — Jonas Urbonas,

145 Silver St., So. Boston.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėliedį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus Balandžio 21 d. Viršinėta draugystė yra viena iš didžiausių ir teisingiausia apdėpina savo narius.

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'US.

Boil Phone Dikloinas 2003 M.

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Doktoras ir Chirurgas.

Ofisio Valandos:

Nuo 9 rito iki 5 po pietų

Vakaras, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.

Nedėliomis iki 4 po pietų.

NAUJAUSIO IŠLEIDIMO KNYGA

"KATALIKŲ BAŽNYČIA

ir

DEMOKRATIZMAS."

Parašė KUN. T. ŽILINSKAS.

Kaina 50 centų.

Skaityk ir kitam pasakyk apie tą knygą, kuri ką tik išėjo iš spaudos. Joje plačiai išdėstyta Katalikų Bažnyčios tvarka ir aiškūs atsakymai Katalikų Bažnyčios priešams ant jų užmetimų ir visokių prasimanymų.

Jų galima gauti pas autorių:

KUN. T. ŽILINSKĄ, 50 W. 6-th St., So. Boston, Mass.

Ir: "DARBININKO" knygynė, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.